

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotioне boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Septimus gradus Paupertatis affectu & effectu omnem nuditatem &
incommiditatem exquirere. Cap. 10.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](#)

Septimus Gradus Paupertatis: Effectu, & Effectu omnem nuditatem, & incommoditatem exquirere.

CAPVT X.

DEHOS sex gradus paupertatis expostos, mens viri iusti ad septimum, ac postremum gradum eos continentem, & omnem huius virtutis perfectionem comprehendentem, ascendet. Hic autem est, cum quis adeo amore paupertatis capit, ut omnem nuditatem & incommoditatem sitiat, & ipsa necessitate, & Dei sola voluntate compellus, ad temporalia accipienda se demittat. Is diuitias & res temporales abiicit, & mille votis (si necesse fuisset) ad eas numquam possidentas se constringeret, quia ipsas, vt molestas & onerosas, exhortet. Postquam temporalia semel deseruit; nec primam cogitationem ea rependi, aut iterum possidendi habet, quia affectu ad hæc abiecta affici per timecit. Superflua & inutilia respuit; quoniam illis se non iuuari, sed onerari, & ligari animaduerit. Necessaria sine immoderato amore aut desiderio accipit, quia non rem, sed usum eius, & hunc non propter seipsum, sed pro gloria Domini, concupiscit. Indigentiam, & inopiam diligit, qua ad perfectionem ad desideria cœlestia impelli se sentit. In ægreditimib, & molestiis corporis, quod libi ministratum fuerit, sine cura corporis sumit, quoniam diuina prouidentia fidit. Huic, inquam, omnia facilia sunt, & prona, quia toto affectu se cœlestibus iunxit, & rebus terrenis amore discessit. Quemadmodum enim aliquis ex vilissimo statu ad magnam quandam dignitatem euectus, solet nonnumquam de illa sua vilitate erubescere, & non sine tristitia ad functiones illius miseri status repedare, quas cum primum potest deserit, & obtentum splendorem gloriamque resumit: ita qui delicias spiritus coepit experiri, & dignitatem animæ Deo adhaerentis agnoscere, vim libi infert, ut eorum quæ corporis sunt, curam faciat, vt cibum, & potum, & alia vtesilia respiciat, & ad hæc inferiora descendat. Illa ergo cœlestia diligit, ita contemnit: illa suspicat, illa horret; pro illis laborat, ita, quia aliter fieri non potest, sustinet: illa, quantum est possibile, auget; ita, quantum vires corporis ferunt, immunit. Hinc in gestis sanctorum legis, quodam coram, cum facile possent necessaria faltem accipere, famelicos, & siti afflictos, & laceros, & seminudos ambulasse, quia videlicet sola cœlestia cupierunt, & hac terrena, quasi compulsi, & rubore possilli, ad sustentandam vtcum que vitam corporis acceptarunt. Hinc necesse est interdum, istos, & alios, qui vitam illorum amulantur, decipere, vt molestia carnis oppræssi, aliquam indulgentiam admittant; & obedientia cogere, vt dimisso habitu iam attrito, & disciso, alium, si non nouum, at minus lacerum & decentem induant. Quin & si prælati sunt (quod aliquando vidimus) necesse est, vt in animum inducant, vestem nouam accipere, detritam & laceram, cum in lecto quietescunt, ab illis de nocte suffurrari. Ita, & alia similia, quia lippis oculis videntur stulta, sunt tamen sapientia & seruotis plena, perfecti pauperes faciunt, quia corpori vix necessaria præbere, quam vel in re minima excedere, malunt. Et sicut si homodurus & immisericors, necessitatem pauperis metiat, illi semper, minus quam sint necessaria, ministrat; ita hi in seipso benigne duri, & blande immisericor-

A des, quia pto bonis cœlestibus terrena commutant, dum sibi necessaria tribuant, nec ad necessitatem, sed aliquid minus præbere constitunt.

Mirabilis autem non videbitur religiosis ista paupertas, quam Henricus Sulio à secularibus diuitias possidentibus, ad paupertatem vero spiritus aspirantibus, postulare non timuit. Nam haec sunt eius verba in quodam sermone. Potro spiritus paupertatem integrum Deo exhibere poteris, & offerre, etiam si terrenas possideas facultates, ac opes, nec quicquam inde patiens impedimenti, quod ad veram Christi imitationem attinet, si tantum tria haec, quæ subiicio, seruare curaueris, sine quorum observatione non est vt id te præstare posse arbitretis. Primum est, vt ex rebus possessis non nisi vita necessaria tibi usurpes, haud fecus quam si eas ostiatim emendicas, & quotidie mendicare deberes. Secundum, vt si scias alium quempiam Dei amicum, & hominem bonum, illis indigere, liberam ei facultatem præbere queas, tam libere eis pro sua necessitate vtedi, ac si illius, vere propria forent: idque illi non minus cupias, ac faueas, quam tibi ipsi. Tertiū, vt si illarum fortasse iacturam facias, ita in animi fundo ac voluntate tranquillus & immotus perseveres, ac si eas numquam habuisses.] Si haec a diuitibus exiguntur, vt spiritu pauperes, & Abrahæ, ac ceterorum iustorum diuitum imitatores esse possint, quid a nobis exigendum est, qui non tantum voluntate sed opere quoque pauperes esse voluntus, & non Patriarchas diuites, sed Christum pro nobis effectum pauperem imitamus? Certè tam patet & angustæ nobis viendum esset, ac si inter aurifimos homines stipem emendicaremus, neque aliud nobis esset querendum, nisi pro amore Domini, & desiderio opum cœlestium, rebus omnibus huius sæculi renunciare. Ioannes Baptista forma huius paupertatis factus, & seculum fugientibus, exemplū nuditatis exhibens, veste vnicam ex pilis camelorum contexta induebat. Zona pellicea eam corpori aptabat, humi cubabat, cibos, quorū de seruū ferax esset, comedebat, solā aquā bibebat, & ex mundo ea sola, sine quibus eum mūdus non teneret, acceptabat. In hac autē summa indigentia, & rerū omnīs abiectio, nō summa fruebatur trāquillitate, & cœlestibus illustrationibus abudabat, quia iuxta rerū temporalium contemptū, solet esse lucis diuinæ ac cœlestiū donorum augmentū. Habuit nobilis Christi præcursor in lege gratia quamplurimos imitatores, habuit, & huc vñq; habet, & vñq; ad finem sæculi habebit, qui eius exempla vera & perfectæ nuditatis imitetur: Qui ex cibis & indumentis, & reliquis ad vitam mortalem necessariis non ea accipiunt, quibus commodè vivant, sed ea, quibus vtcumque vivant, quibus homines apud homines apparent. Sicut autem in nuditate, & in contemptu rerum; ita & in anima confortationibus, & in cœlestibus donis præcursori sunt similes. Nam Deus vacuum cordium illorum suis opibus implet, eo ipso quod bona terrena non admittit.

D Duplex est autem radix huius gradus Paupertatis: Altera, sancta fiducia, qua iustus se & sua in fini diuinæ misericordia reicit: Altera, cōcupiscentia rerū cœlestiū, quæ mentē exerit, & in magna quadā altitudine sublimauit. Fiducia itaque hanc perfectam paupertatem parit. Nam homo supra communem modum Deo fidens, rerum temporalium meminisse, aut de illis curare erubescit. Et sicut Beata Agatha hac fiducia roborata medicinam corporalem carni sua numquam exhibuit, spem suam in illo colligans, qui solo sermone restaurat vniuersa; ita & perfecti pauperes, vix ad temporalia respiciunt, ab

Sulio. ser.
4.

Marci 1.

Ribaden.
lib. 2. vi-
tae c. 10.

Matth. 6.
25.

Ephrem
de fide

Matth. 6.
31. 32.

n. 26.

n. 34.

Matth. 4.
4.

Pf. 71. 25.

eo solo pender volentes, quem sapissime experti sunt patrem, & in necessitatibus fidelissimum prouisorem. Habemus autem & nos in Beato Patre nostro Ignatio illustissimum huius fiducia, & ex ea natæ perfecta paupertatis exemplum. Cum enim nauigaturus esset in Syriam, ut loca sancta nostra Redemptoris inuiseret, ab amicis, precibus, ac obiectis timoribus, inductus est, ut viatici nomine sex, aut septem aureos accepit. His autem acceptis ita propria conscientia increpatus est, quasi à certissima in Deum fiducia, & paupertatis amore deflexisset, ut statim tenuem illam stipem pauperibus erogaret, & nudus ad loca illa, ubi Christus nuditatem docuit, ire decreuit. Idem esse solet virorum perfectorum propositum, qui cum audiant dicentem dominum.

Ne ioclici sitis animæ vestræ quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini,] euras suas in celestia conferunt, & penitus à rebus corpori necessariis anerunt. Sanctus quidem Ephrem eos qui rerum temporalium solicitudine distrahitur, fiducia tepidioris incusat. Proba, inquit, te ipsum, nunquid terrena adhuc te curæ detineant, & solicitudines variae de nutriendo & vestiendo corpore, aliisque adhibenda cura, ac procuranda reuie, cum tui iam iuris esse velis, ac tui ipsius curam gerere; de quibus iussus es omnino non esse sollicitus. Si enim te credis accepturum æterna illa, & immortalia, omnisque corruptionis experita bona: Quanto magis fugacista, atque terrena accipies, quæ Deus etiam concedit seris, atque volucribus cœli, & hominibus impensis?

An non credis Dominum ea tibi largiturum, de quibus ipse præcepit, dicens: Nolite solliciti esse quid edatis, aut bibatis, aut quibus vestiamini, hac enim cuncta gentes mundi inquirunt. Nouit enim pater vester cœlestis, quod his omnibus indigatis.] Et subinferrat exprobans hominibus [modica fidei:] [Respicite volatilia cœli, quoniam neque seminant, neque metunt; & pater vester cœlestis pascit ea:] quanto amplius vos qui multum differtis a voluntibus! Et rursus nos confirms ait: [Nolite igitur folliciti esse in crastinum.] Si verò adhuc de istis laboras, & non credis sermoni ipsius: nosce rursus te quoque non credere, quod bona æterna, quæ sunt regnum celorum, sis accepturus; & existimas te credere, qui in rebus partis, ac corruptioni obnoxias, reperieris incredulus: Hæc ille.] Cum itaque viri perfecti magnam de diuina misericordia fiduciam habent, non mirum si nullam rerum temporalium, qua corpori sunt necessaria, curam suscipiant. Scit quia non in solo pane vivit homo sed in omni verbo quod procedit de ore Dei,] quare si panis deficiat, aut indumentum defit, aut aliquid aliud non suppetat, minimè querulantur, immo letitia perfunduntur, quia occasionem Deo fidendi, & eius prouidentiam experiendi, adesse conspiciunt.

Possident etiam hi arrham quandam regni cœlestis, & æterna, & mentem humanam satianta suspirant, istudque desiderium æternorum, desideria terrenorum, immo & memoriam eorum, eliminat. Sicut enim augmentum charitatis cupiditates terrenas imminuit; ita desiderium patriæ, & corum quos ad illam ducunt, concupiscentiam exilij huius, & eorum, quibus abundat, euacuat. Quod cum eo usque processerit, ut totam mentem possideat, & in statum perfectum evadat, non solum desiderium rerum huius sæculi tollit, verum & omnia illius molesta & onerosa reddit. Considera sanctum Davidem pia desiderio diuinæ fruptionis tabescensem, hocque suum desiderium in hunc modum explicantem: Quid mihi, ô Domine, est in cœlo, & a te quid volo

A super terram?] Quid, inquam, præter te aut gratum in cœlo, aut iucundum in terra reperiam? Huius autem desiderij effectum statim explicat, dicens, Defecit caro mea, & cor meum: Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum:] ac si diceret: Pra desiderio tui, ô Domine, quem ut hæreditatem meam, ac bonum meum concupisco, caro mea defecit, & spiritus meus elonguit. Caro mea defecit, ne diuitias sæculi cupiat, & spiritus meus elonguit, ne honores & dignitates mundi sitiat. Qui sanus est, appetitiam cibi, & potus habet, si autem cœperit agrotare, hunc appetitum deponit, & in horrore cibi & potus incurrit. Cum malè sanus eram, & vitam huius sæculi agebam, bona temporalia, corpus impinguantia, & inane honores spiritum eludentes desiderabam. Cum autem cepi amore languore, amore, scilicet Dei, & rerum celestium, bona corporis, & bona animæ, post corpus euntis, fastidui. Seruas tu mihi in cœlo, ô Domine, diuitias immortales, inquit Augustinus, nimur te ipsum, & ego volui à te in terra, quod habent & impij, quod habent & mali, quod habent & facinorosi, pecuniam, aurum, & argentum, gemmas, familias, quod habent & sclerati multi, quod habent multa feminæ turpes, multi viri turpes. Hæc pro magnō desiderauit à Deo meo supra terram, cum feruerit se mihi in cœlo Deus meus.] Iniquum esset, ista vilia, & nullius præi, appetere in terra, cum tam sublimia & pretiosa parata sint nobis in cœlo. Quando ergo viri sancti radio diuinæ lucis donati ista inuisibilia sibi reposita in illa patria cognoscunt, quando illa magno affectu concupiscunt, adeo in terrenorum appetitu deficiunt, ut ea ad solam necessitatem, quin & vix ad necessitatem, habere sustineant. Liberaliter se cœlestibus donant, autem se terrenis impendunt: aut potius illa largè & effluerent, ista arctè & strictè sibi tribuunt, quoniam non æstimant possibile rebus terrenis affluere, & cœlestibus abundare.

D Mysterium hoc adumbratum est in Iacob, postquam cum angelo luctatus est. Nam descripta illa lucta, sic ait scriptura: Orrùsque est ei statim sol postquam transgressus est Phanuel: ipse verò claudicabat pede.] Habet homo luctam cum carne, cùm incipit ferire Deo, & motibus carnis contradicit. Luctatur cum mundo, & demone, cùm in Dei obsequio progressitur, & suggestiones virtusque abiicit. Luctatur tandem cum Deo, cùm in virtute perficitur, & spirituali desideriis eius amore flammatur. Post hanc luctam, post transitumque ab eo loco, ubi apparuit ei Angelus, ortus est ei sol, quia ex augmentatione amoris & desiderij solet lux intelligentia cœlere, & quasi nouus sol iustis mentibus exortiri. Tunc spiritualis Iacob, vir nimirus iustus, solet uno claudicare pede. At quid ista claudicatio allegoricè designet, ex Ambroso acce. Hic est homo, inquit, qui luctatus est cum Iacob, & sensus eius tetigit: quo tactu Patriarchæ nerius obstupuit: significans, ex eius successione, secundum carnem, se esse venturum, qui subneruandus esset à populo Iudaorum in sui corporis passione. Sed quis erit sensus tropologicus nostro proposito accommodatus? Ille quidem, quod visitatio diuina, ac immissum nobis perfectionis desiderium, ad res terrenas nos quasi reddit infirmos, ut eas minimè desideremus, & vix ad necessitatem sumamus. Iam mysticus Iacob uno pede claudicat, cùm altero expeditus, & robustus existat, quia infima despiciens, ad sublimes gradus perfectionis anhelat.

E Ex his itaque duabus radicibus gradus perfectissimus paupertatis assurgit, quo Deo fidentes, & cœlestia audiē cupientes, omnia temporalia ita contemni-

n. 26.

Aug. ab.

Gen. 32.

31.

Amb. ad
Pf. 43.

mus,

Laur. In
fim. in li
gne vita
tract. de
pauper. c
4.

Iean. 4.
24.

Genes. 9.
21.

Ambro. lib.
de Noe. 6.
29.

Ethic. 5.
29.

mus, ut parvissime necessaria accipiamus. Hicque gradus videatur à Laurentio Iustiniano descriptus, cum de perfecta omnium rerum nuditate hæc ait: Vis inopia diuitias addiscere? non subiacet demonibus, non afflitt regibus: quia militat Deo, & cum Angelis ipsi celorum regi famulatur; Non habet horrea, vbi grana reponat: sed talem abundantiam, ut habere mundum vniuersum nihil existimet: Non habet, quod thesaurizet in terra, quoniam cuncta, quæ possidet, recondit celo: Non indiger seruos: magis autem seruos, possessiones, & cogitationes, quæ regum corda dilaniant, regnum, aurum, & omnia talia, quæ madidum puerorum ludibri, deridet, & sicut præteriens umbra, cuncta quæ omnibus cara videntur, existimat fore contemptibilia. Quid paupertate melius? Quid securius? Quid iucundius? Tristenter omnes, cuncti gemitant, formidant vniuersi: hæc semper hilaris, semper eodem vultu, eodem animo perfruerat. Bonum cælestis præstolatur possidere in celo; ideo nihil habet quod posse amittere in terra. Frequenter euolat ad supernam patriam, vbi remuneratorem suum esse cognoscit. Tali est pulchritudo, tales thesauri: & hæc est perfecio, & perfectionis celitus huius beatæ paupertatis, qua velut quodam monili se ornant quicunque per internam dulcedinem, & coelestem contemplationem, Deo adhaerere desiderant; & hanc vii fundamentum spiritualis exercitij, & adiutorium exercitationis præcipuum assument. Nam Deo, mundo corde vacare penitus non potest, quisquis temporalium rerum implicatur amore, & distrahit occupatione. Spiritus est Deus, & eos, qui eum adorant, oportet in spiritu & veritate adorare: vt vnum cum Deo efficiantur, quod est proprium quiescentium, quorum vota sursum tendunt, & quorum exercitatio spiritualis est. Vnde ab omni affectione, & cura per paupertatem voluntariam omnium temporalium liberi esse debent, quatenus Deo libertius vacare queant. Huc usque illa.

Et sane hæc est perfecta, & beata paupertas, quæ in homine non ex affectu abnegandi le ipsum, sed ex amore & desiderio rerum coelestium procedit, nec locum temporalium amoris relinquit. Hanc præfigurauit Noë, qui bibens vinum, inebriatus est, & nudatus in tabernaculo suo. Transamus literam, & Christum in mysterio ab conditum inspiciamus, qui amore humani generis inebriatus, corporis induimenta proiecit, vt in cruce nudus, & omnibus rebus spoliatus ascenderet. Eiusque etiam membra non solum via, sed perfecta consideremus (sunt autem religiosi perfecti) quæ eodem vino amoris occupata, tebus omnibus in tabernaculo religionis sponte nudantur, vt caput illud pulcherrimum, cuius sunt membra, imitantur perfecti. Hanc enim nuditatem Patriarchæ Noë aliquid boni portendisse docet Ambrosius sic scribens: Alia est autem denudatio animæ, qua velut quandam sarcinam corporis abiicit, atque exiit, sicut sepulchrum quoddam canis effugens: sepulchrum enim patens est guttur humani modi hominum: in quo sepulchro velut attumulatur anima, delectationibus, & cupiditatibus passionibus onerata diuerfit. Exiit igitur se à congettione terrena, & quasi tetia quedam circumfusa euadit, atque effugit, quæcumque se ab omni nudauerit laqueo passionum, & omnem illam deformem speciem terrena labis auerteat, vt lucem videat decoris æterni.] Bona hæc est perfectorum ebrietas, quæ eos à senecte educit, & in Christi similitudinem exire facit, de qua Paulus ait: Et nolite inebriari vino, in quo est luxuria, sed implemini spiritu sancto.] Hoc

A spiritu inebriati nudi exultanter incedunt, quia sine molesta vniuersa terrena relinquent. Iam quodammodo ad statum innocentiae redeunt, in quo veteri patens noster nudus erat; Adam scilicet, & vir eius, & non erubescabant. Nam rebus huius seculi spoliari tantum abest quod erubescant, ut nuditatem illam pro Christo suscepimus, eximiam gloriam ducant. Erigit ergo se pauperias sensim, atque paulatim, & ex pars initia ad magnam sublimitatem procedit, & in altissima quadam perfectione desinit. Incipit homo diuitias parui pendere, & ad eas nunquam possidendas se voto obligare non timeret. Magnum initium est hoc, sed satis exiguum, si cum fastigio, quod exposuimus, conferatur. Deinde votum, quod emisit, diligenter custodit, & nihil proprium habere presumit. Postea dulcedine paupertatis, quæ prius existimauerat amaram, illeceps, non solum proprium non possider, verum vnum rerum iniustum abscondit. Postmodum necessarium rerum affectum nimis cohiber, & moderatæ eas affumit. Præterea indigere, & penuriam necessariorum sentire audet, & vimbram etiam abundantiam fugit. Tandem sic dispositus, atque paratus, incipit coelestia gustare, & diuinorum amore teneri, & tunc molestum putat res terrenas aspicere, & statuit eas quæ parvissime admittere, & se quantum infirmitas humana tulerit, à necessario quoque earum usu denudare. O felix nuditas, qua quodammodo mortalitate vir iustus exiit, & quodam gustu patriæ coelestis decoratur. Nam sola coelestia concupiscit, & aliquam stillam illius, quæ isti destinata est, magnitudinis, inuenit, & quæ onerant, & signa sunt corruptionis, parui pendit.

Genev. 2.
25.

De Præmio Paupertatis, ac primò, de thesauro obtinendo à pauperibus in celo.

C A P V T II.

S A N C T A E paupertatis professores, vniuersa temporalia propter Christum dimittentes, & voto se ad nihil possidendum obligantes, interrogant Dominum an ob hoc opus egregium illos aliquid præmium maneat. Audiant, & dicant cum Apollotis: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te, quid ergo erit nobis? Illa voce, ecce, aliiquid magnum, & excellens, & non ab omnibus factum se fecisse denotent, nam vere tale est, quod pro amore Christi patrarent. Nos homines humana contempsumus: nos, qui omnia vna nostra utilitate metimus, vtilia nobis abiicimus: nos pro futuri, quæ nunquam vidimus, & non ita mouent; præsentia, quæ mouent, alliciunt, & manibus attrahimus, & cum gudio possidebamus, reliquimus: nos pusilli, & angusto animo, hæc magna, ô Domine & difficultia pro te fecimus: quam ergo mercedem condignam accipiemus? Quod præmium datus es nobis? Virgeant Dominum, nec timent quia molesti erunt ei, nam qui pro obsequio sibi impenso, non habet, quod referat, timet virginem, qui autem habet præmium, quod tribuat præstantius obsequio, & habet voluntatem dandi, vult rogari. Scilicet in præmio, nec pudeat illos lucrum aspicere, licet non lucro, sed puro Dei amore ad omnia relinqua furent impulsu, quia ille Dominus, cuius est intueri cor, bene nouit amorem cordis eorum, & puram ac syn-

Matth.
19. 27.